

Groen Bouwen

Groene gevels voor duurzame gebouwen en steden

Sectorbevraging groenvoorzieners en tuinaannemers & Sectorbevraging siertelers

Auteurs PCS

1. Sectorbevraging algemeen

Vanuit het PCS werden op het einde van het VIS-traject Groen Bouwen, twee enquêtes uitgezonden, dit om de impact van het project in kaart te brengen en een algemeen beeld te krijgen van de impact van een stijgende markt van gevelgroen op de groenvoorzieners en siertelers.

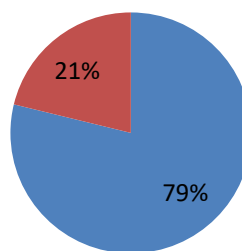
Een eerste enquête werd uitgestuurd naar de tuinaannemers en groenvoorzieners om zodoende meer informatie te verkrijgen over de aanleg en het onderhoud aan groene gevels in Vlaanderen. Hebben tuinaannemers of groenvoorzieners speciale opleidingen gevolgd voor onderhoud aan groene gevels? Gebruiken zij specifieke producten, zoals bodemadditieven, tijdens aanleg?

Een tweede enquête werd uitgestuurd naar de siertelers om na te gaan in hoeverre deze sector in de laatste jaren veranderingen heeft ondergaan door de toenemende markt van groene gevels. Hebben telers hun sortiment uitgebreid met planten voor Living Wall systemen (LWS) of klimplanten? Gebruiken zij aangepaste teeltmethoden?

2. Sectorbevraging tuinaannemers en groenvoorzieners

De enquête aan groenvoorzieners en tuinaannemers leverde in totaal 151 antwoorden op. Waarvan er 79 % de private groensector vertegenwoordigde en de overige 21 % de openbare groensector.

■ Private groenvoorzieners
■ Openbare groenvoorzieners

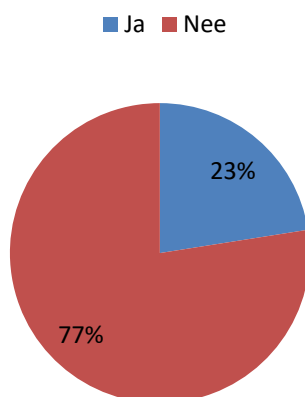

Uit de enquête is gebleken dat 22,5 % aanleg of onderhoud doet van LWS, grondgebonden gevelgroen of groendaken. Aan deze 34 respondenten hebben we volgende vragen voorgelegd:

- Gebruik je aangepaste producten bij de aanleg of het onderhoud van groene gevels?
- Pas je aangepast plantmateriaal (ziektevrij, specifiek substraat,...) toe voor gebruik in Living Wall Systems of groendaken?
- Pas je jouw plantkeuze voor grondgebonden gevelgroen aan aan de standplaatsomstandigheden (bodemtype, vochtigheid, licht) en omgeving (hoogte wand, toepassing,...)?

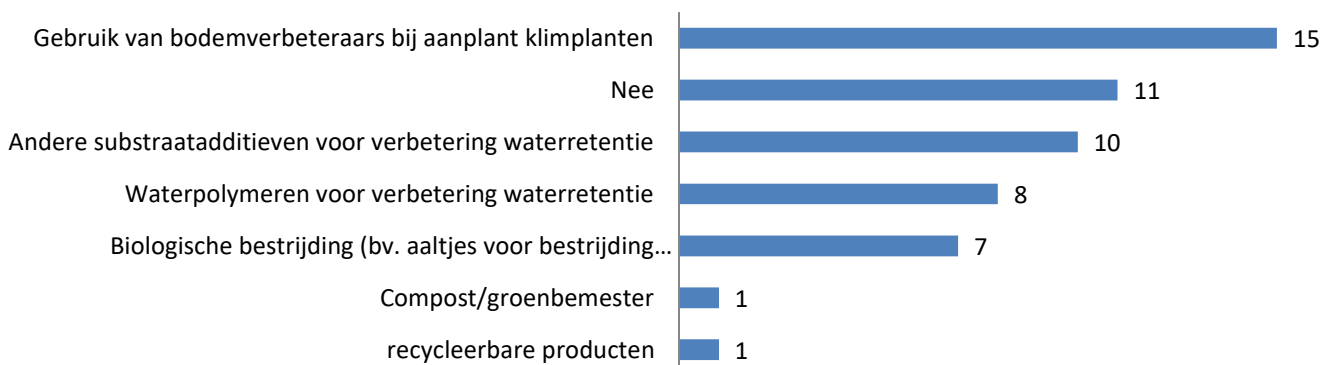
- Heb jij of heeft één van jouw werknemers een specifieke opleiding gevolgd voor de aanleg/het onderhoud van groene gevels? (bv. hoogtewerker, snoei van klimplanten,...)

Doe je aanleg of onderhoud van LWS, grondgebonden gevelgroen of groendaken?

Van de 34 respondenten die aanleg of onderhoud van groene gevels of groendaken doet, geven er 11 aan geen gebruik te maken van aangepaste producten. 44 % geeft aan gebruik te maken van bodemverbeteraars bij de aanplant, een boodschap die tijdens het VIS-traject Groen Bouwen sterk gepromoot werd. Verder geeft er respectievelijk 29 % (10) en 24 % (8) aan gebruik te maken van substraatadditieven of waterpolymeren om de waterretentiecapaciteit van de bodem te verbeteren.

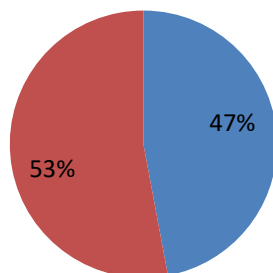
Gebruik je aangepaste producten bij de aanleg of het onderhoud van groene gevels

Van de 34 respondenten geeft er 47 % aan te werken met aangepast plantmateriaal (ziektevrij, specifiek substraat, ...) voor gebruik in Living Wall Systemen. De meesten onder hen gaven aan gebruik te maken van een specifiek (lava)substraat. Verder gaven er ook enkele groenvoorzieners en tuinaannemers aan dat ze hun plantkeuze afstemmen op de geschiktheid voor extremere omstandigheden (droogte, zon, ...), ze gaven aan planten te kiezen die slechts een minimale meststof en waterbehoefte hebben. Ook de keuze van ziekeresistente cultivars en bijvriendelijke beplanting werd vernoemd.

Pas je aangepast plantmateriaal (ziektevrij, specifiek substraat,...) toe voor gebruik in Living Wall Systems of groendaken

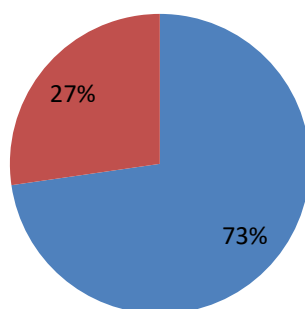
■ Ja ■ Nee

Van de 34 respondenten geeft 73 % (24) aan hun plantkeuze voor grondgebonden gevelgroen welbewust te doen aangepast aan de standplaats. De meeste groenvoorzieners en tuinaannemers geven hier aan steeds rekening te houden met de oriëntatie (zon, schaduw) van het gebouw bij de keuze van de klimplanten. Verder wordt aangegeven dat ze rekening houden met de zuurtegraad van de bodem, zo is de bodem vaak basisch in de buurt van nieuwbouwprojecten, waardoor bepaalde plantensoorten (e.g. *Actinidia*) niet in aanmerking komen. Verder wordt ook vernoemd dat er rekening gehouden wordt met de hoogtegroe, wortelzone, irrigatiemogelijkheden en wind.

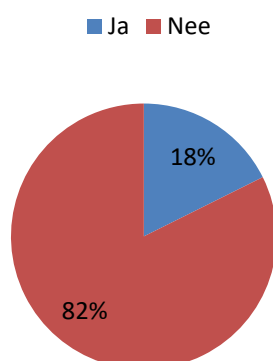
Pas je jouw plantkeuze voor grondgebonden gevelgroen aan aan de standplaatsomstandigheden

■ Ja ■ Nee

Tot slot geeft 18 % (6) aan dat hij/zijzelf of één van de werknemers een opleiding heeft gevolgd om de aanleg of onderhoud van groene gevels te kunnen uitvoeren, de voornaamste opleidingen vernoemd zijn opleiding voor hoogwerker en opleidingen bij Syntra.

Heb jij of heeft één van jouw werknemers een specifieke opleiding gevolgd voor de aanleg/het onderhoud van groene gevels?

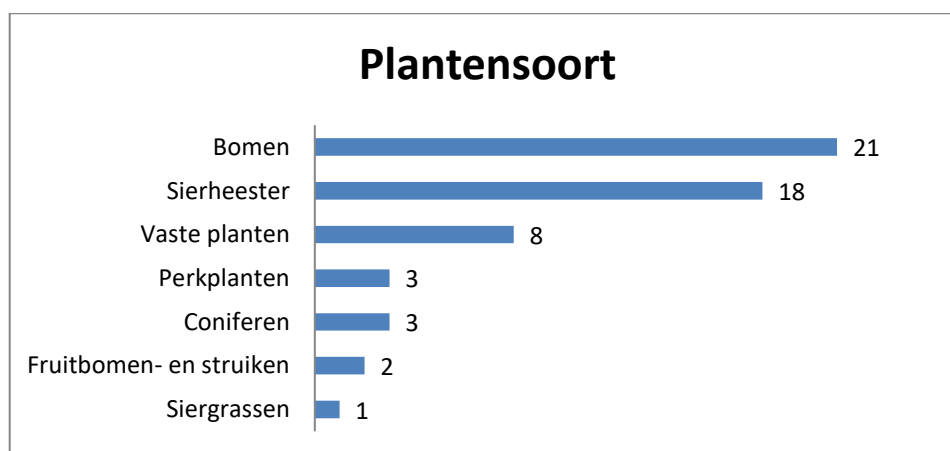
Als laatste werd volgende vraag gesteld aan de bevroegde groenvoorzieners en tuinaannemers:

- Heb je al studiedagen bijgewoond waar je kennis hebt opgedaan en zo ja, op welke manier heb je deze kennis toegepast in de praktijk?

Hier zijn enkele positieve reacties van de groenvoorzieners en tuinaannemers uitgekomen die aangeven naar het Midterm of eindevent geweest te zijn en deze kennis in de praktijk hebben kunnen omzetten bij de aanleg van verticaal groenprojecten. Zo geeft één van de respondenten aan dat de studiedag gevelgroen hem informatie heeft verschaft over grondgebonden gevelgroen, als betaalbaar, haalbaar en duurzame vergroeningsmethode en past hij/zij dit sindsdien ook zelf toe.

3. Sectorbevraging siertelers

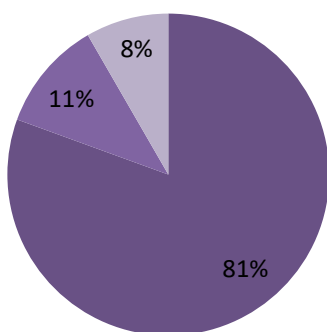
De enquête gericht aan de siertelers leverde in totaal 36 antwoorden op. Voornamelijk telers van bomen, sierheesters en in mindere mate vaste planten. Slechts 8 % (3) telers gaven aan dat ze hun sortiment in de afgelopen jaren hebben uitgebreid met planten die gebruikt worden in LWS. 11% (4) gaf aan dat ze van plan zijn om hier in de toekomst op in te spelen en hun sortiment uit te breiden.

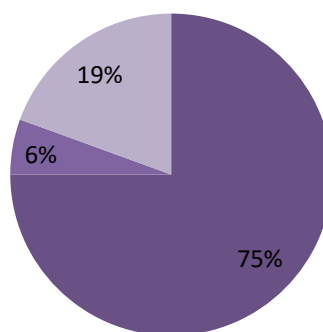
Slechts 8 % (3) van de telers gaven aan dat ze hun sortiment in de afgelopen jaren hebben uitgebreid met planten die gebruikt worden in LWS. 11% (4) gaf aan dat ze van plan zijn om hier in de toekomst

op in te spelen en hun sortiment uit te breiden met planten geschikt voor gebruik in LWS. Wanneer er werd gevraagd naar het sortiment van klimplanten voor de toepassing van grondgebonden gevelgroen, werd er algemeen positiever gereageerd. Zo heeft 19 % (7) van de telers aangegeven hun sortiment uitgebreid te hebben met bepaalde klimplanten en geeft 6 % (2) aan dit in de toekomst van plan te zijn. De voornaamste reden hiervoor is dat het overgrote deel van de telers die de enquête hebben ingevuld sierheesters telen (18 antwoorden) en slechts in beperkte mate vaste plantentelers de enquête hebben ingevuld (8 antwoorden).

LWS uitbreiding plantsortiment

Klimplanten uitbreiding plantsortiment

- Nee, ik ben niet van plan om uit te breiden
- Nee, maar ik plan om uit te breiden
- Ja

Geen van de telers die de enquête beantwoorden telen hun planten in een specifiek substraat voor gebruik in LWS. Wel zijn er enkele telers die gebruik maken van waterpolymeren of andere substraatadditieven.